

Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord

PFHO 18 september 2025

Agenda

1. Samenvatting AZWA
2. Basisfunctionaliteiten (D5)
3. Basisinfrastructuur (D6)
4. Financiën
5. Opinie

1. Samenvatting AZWA

1. Onderhandelaarsakkoord 2 juli 2025

2. Focus op twee hoofddoelen:

- **Arbeidsmarktkrapte aanpakken** - het tekort aan zorgprofessionals in 2028 met circa 100.000 personen reduceren/
- **Gelijkere toegang tot zorg en welzijn** - inclusieve zorg, kortere wachttijden, meer zorg dichtbij huis, en regio-overstijgende samenwerking.

3. Inhoudelijke blokken (A–E):

- A. Arbeidsmarkt:** Opschalen van doorbraakprojecten tegen regeldruk, terugdringen zorgmachtigingen en aanvullende verklaringen, vereenvoudigen inkoop- en verantwoordingseisen, Versnelde implementatie van generatieve en diagnostische AI, Elektronische gegevensuitwisseling versnellen.
- B. De juiste inzet van medewerkers en vergroten vakmanschap:** Domeinoverstijgend indiceren, Arbeidsbesparende medische technologie, Professionele ontwikkelagenda en opleidingsstructuur, medische preventie (vaccinaties).
- C. Gelijkwaardiger toegang tot zorg:** Versnelde toegang bij urgente problemen, Landelijke voorziening voor digitale zorgvraagadvisering, wachttijdstransparantie GGZ en MSZ, Normen voor aanvaardbare wachttijden, Thuisarts.nl borgen, toegankelijkheid GGZ verbeteren, Palliatieve zorg ongehinderd leveren, en proactieve zorgplanning (PZP)
- D. De beweging naar de voorkant:** Netwerksamenwerking MSZ's, Eerstelijns versterken, Vaste patiëntpopulatie huisartsen, (financieel) maatwerk voor huisartsenzorg, Basisfunctionaliteiten, Basisinfrastructuur, Dienstverlening avonden/nachten en crisis.
- E. Passende zorg:** Betere richtlijnen en kwaliteitsinformatie, Impactvolle zorg door opschaling en contractering, Impact van richtlijnen op transitiedoelen, eerlijke bijdrage van alle partijen, toegang tot bestaande geneesmiddelen verbeterd, aanpak zorgfraude.

2. Basisfunctionaliteiten (D5)

Voor gemeenten is binnen het AZWA met name de afspraak D5 en ondersteunend daaraan D6 van belang. Deze afspraak gaat over **Basisfunctionaliteiten**: *voorzieningen die op het snijvlak van medisch en sociaal domein worden georganiseerd, maar waarvan de aansturing in principe bij gemeenten ligt. Deze basisfunctionaliteiten hebben een besparende werking op zorggebruik in de Zorgverzekeringswet, en vandaar heeft de zorg belang bij het goed organiseren van deze sociaal domein thema's.*

Planning:

Starten in 2026 met structurele implementatie: *Laagdrempelige steunpunten EPA, sociaal verwijzen, valpreventie, de ketenaanpak overgewicht en obesitas volwassenen (GLI) en Kansrijke start (in het bijzonder nu niet zwanger en integrale gezinspoli)*

Ontwikkelagenda korte termijn (Q1 2026): Mentale Gezondheidsnetwerken (o.a. verkennend gesprek), ketenaanpak dementie (inclusief preventie), ketenaanpak overgewicht kinderen, rookvrije start (binnen Kansrijke Start) en de multiproblematieaanpak (NPLV)

Ontwikkelagenda lange termijn: onderdelen die nog niet zijn uitgewerkt

2. Basisfunctionaliteiten (D5)

1-1-2026

Q1 2026

nntb

	D5 Basisfunctionaliteit	D5 ontwikkelagenda 1	Ontwikkelagenda deel 2	D6 Basisinfrastructuur
Leefgebied	Maatregel	Maatregel	Maatregel	Maatregel
1. Mentale Gezondheid	Laagdrempelige steunpunten EPA	Mentale Gezondheidsnetwerken (o.a. Verkennend gesprek)	<i>Aanpak eenzaamheid</i>	Inloopvoorzieningen Sociaal en Gezond (buurt en ziekenhuis) (inclusief gezondheidsloketten)
	Sociaal Verwijzen		<i>Wachttijd ondersteuning</i>	
			<i>Lotgenotengroepen</i>	
			<i>toeleiden naar werk</i>	
			<i>E-communities</i>	
		<i>Verslavingspreventie</i>	Lokaal team - hechte wijkverbanden	
2. Vitaal ouder worden / ouderen	Valpreventie	Ketenaanpak dementie (incl preventie)	<i>Ketenaanpak vitaal thuis</i>	eerstelijns (inclusief aansluiting JGZ)
3. Leefstijl	Ketenaanpak overgewicht en obesitas volwassenen	Nicotinevrij	<i>Samenwerking ziekenhuis & gemeenten</i>	Coördinatie (gemeenten) versterken samenwerking medisch sociaal (inclusief regie uitvoering basisfunctionaliteiten)
			<i>Seksuele gezondheid</i>	
4. Kansrijk opgroeien	Kansrijke start: integrale gezinspoli en Nu Niet Zwanger	Ketenaanpak overgewicht en obesitas kinderen	<i>Middelengebruik (roken, vaperen, drugs, alcohol)</i>	(Mentale) Gezonde school
			<i>Mentale gezondheid jeugd</i>	
		Kansrijke start: Rookvrije start	<i>Stevig ouderschap</i>	Lokale coalities Kansrijke Start
			<i>Gokken/gamen</i>	
5. Gezondheids-achterstanden verminderen en voorkomen		Multiproblematiek aanpak (NPLV)	<i>Verhogen vaccinatiegraad</i>	Suïcidepreventie
			<i>Aanpak armoede en schulden</i>	Middelen SPUK IZA

3. Basisinfrastructuur

Basisinfrastructuur (D6) is noodzakelijk om de basisfunctionaliteiten (D5) goed te laten landen. Onder Basisinfrastructuur wordt verstaan:

Basisvoorzieningen in wijken en buurten op het gebied van gezondheid, ondersteuning, welzijn en zorg. Bijv: herkenbaar aanbod van inloopvoorzieningen sociaal en gezond (0-100), versterken van lokale teams ten dienste van verbinding met de eerste lijn en publieke gezondheid (JGZ).

Verder gaat het over:

- Ondersteunen burgerinitiatieven.
- Bijdragen aan de aanpak gezonde school met specifieke aandacht voor mentale gezondheid
- Coördinerende rol van de GGD in de regio op het gebied van de ketenaanpakken en de kennis-/ preventie-infrastructuur op het gebied van gezondheid

4. Financiën

Financieel perspectief gemeenten

Totaal middelen gemeenten SPUK IZA/GALA/AZWA	2025	2026	2027	2028	2029	2030	structureel	Structureel met mechanisme
Totaal	314	304	326	422	507	431	461	614
AZWA totaal	0	50	236	332	417	341	371	524
D5 basisfunctionaliteiten structureel	0	10	56	85	110	133	173	
D5 basisfunctionaliteiten ontwikkelagenda 1	0	10	77	119	153	35	0	
<i>D5 in potentie structureel</i>	0	0	0	0	0	118	153	
D6 basisinfrastructuur	0	30	103	128	154	173	198	
SPUK IZA	141	127						
GALA	173	127	90	90	90	90	90	

Middelen voor sociaal domein voor de regio's

transformatiemiddelen IZA

totaal 330 mln in pijplijn, waarvan
59 mln reeds goedgekeurd

doorbraakmiddelen (voorstel BO IZA 30 juni)

100 100

4. Financiën (Gooi en Vechtstreek*)

Huidige situatie

SPUK IZA regionaal
BREDE SPUK's Lokaal

Onderdelen	2025	2026	2027	2028	2029	2030 Structureel	
SPUK IZA (Regionale middelen)	€ 1.751.699	€ 1.577.772	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
AZWA: D5	€ 0	€ 248.468	€ 1.888.357	€ 2.534.374	€ 3.267.354	€ 2.087.131	€ 2.149.248
Aanvullend vanuit GALA	€ 1.391.421	€ 1.180.223	€ 1.018.719	€ 1.018.719	€ 1.018.719	€ 1.018.719	€ 1.018.719
AZWA: D6	€ 0	€ 372.702	€ 1.279.610	€ 1.590.195	€ 1.913.204	€ 2.149.248	€ 2.459.833
Aanvullend vanuit GALA	€ 757.827	€ 397.549	€ 99.387	€ 99.387	€ 99.387	€ 99.387	€ 99.387
Overige GALA/Brede SPUK Middelen	€ 1.525.594	€ 1.075.866	€ 969.025	€ 969.025	€ 969.025	€ 969.025	€ 969.025
TOTAAL Middelen gemeenten SPUK I	€ 5.426.541	€ 4.852.580	€ 5.255.098	€ 6.211.700	€ 7.267.689	€ 6.323.511	€ 6.696.213

Van 2025 naar structureel:

+ 1,2 miljoen euro

* Bedragen gebaseerd op een eigen interne rekenmodel. Hier kunnen geen rechten aan worden ontleend. Dit overzicht is puur indicatief.

5. Opinie

Duiding door VNG:

- Gemeenten kunnen doorbouwen met de partners in de regio aan de beweging naar preventie en gezondheid
- Perspectief op structureel geld voor structurele taken (voorheen steeds incidentele bekostiging)
- Mechanisme verschuiving zorggeld naar sociaal
- Gelijkwaardigheid én wederkerigheid zorg-sociaal
- Versterken sociale infrastructuur
- Inzet op medische preventie
- Aansluiting bij (tempo) technologische en digitale ontwikkelingen zorg
- Positie gemeenten en sociaal domein bestendigt
- Houdbaarheid Wmo blijft randvoorwaarde

Maar:

- Uitvoeringstoets Decentrale Overheden (UDO) (9-9-2025)
- Motie Apeldoorn: 2% verschuiving structureel (+/- 2 miljard) → AZWA 100 miljoen.
- Gooi en Vechtstreek ontvangt structureel (netto) ongeveer 1,2 miljoen euro extra per jaar. Is *dat voldoende voor het inrichten van de basisfunctionaliteiten en het voortzetten van de IZA-transformaties?*
- *Is het AZWA een stap in de goede richting, of een eindresultaat?*

5. Opinie

Voorstel:

Motie indienen vanuit de Gooi en Vechtstreek met de strekking *“in te stemmen met het AZWA onder de voorwaarde dat de VNG met een nieuw kabinet blijft door onderhandelen over de in de motie Apeldoorn gestelde structurele financiering van het sociaal domein”*.